

Quiz

Toarcla

întreaga
familie 8+

durata
30 min

11 biserici
fortificate

© Fundația Biserici Fortificate, Sibiu, 2025

Planuri biserică: Hermann Fabini, Sibiu
Ilustrații și text: Fundația Biserici Fortificate
Ilustrații Dana&Birk: Joy Katzmarzik, Mainz, Germania
Layout: Fundația Biserici Fortificate
Unde ne găsiți: www.kirchenburgen.org

Bună și bine ați venit în Toarcla!

Salut!
Suntem Dana și Birk
și vă invităm să
completați acest
quiz împreună cu noi.
Veți avea nevoie de
un instrument de
scris și de multă
atenție ;)

Dacă aveți nevoie de ajutor, luați părinții drept tovarăși de explorare, cu siguranță vă veți descurca foarte bine și în echipă.

HAIDEȚI SĂ ÎNCEPEM! **EXPLORARE PLĂCUTĂ!**

Ce este aceea o biserică fortificată?

În mijlocul fiecărui sat săsesc, sau pe un deal la margine de sat, se află o biserică fortificată sau biserică-cetate.

Acesta este locul unde oamenii se întâlnesc la cele mai importante evenimente din viața lor: botez, cununie, sărbători religioase dar și unde aceștia se refugiau, acum sute de ani, în caz de pericol.

Biserica se află în centrul fortificației, iar fortificația în centrul comunității.

Ați auzit vreodată de sași?

Haideți să facem o călătorie în timp.

Cu aproape 900 de ani în urmă, Transilvania era parte din regatul Ungariei. Fiind graniță de regat, țărâmul trebuia apărat și atunci regii hotărâsc aducerea pe aceste meleaguri a unui “neam” străin, tocmai din zona Germaniei, Belgiei și Luxemburgului de astăzi.

Odată ajunși aici, ei și-au format și consolidat o nouă identitate, aceea de sași. Au construit orașe și sate cu multă pricepere și meșteșug, fiind foarte harnici și gospodari. Viața în aceste localități era liniștită, dar uneori, liniștea era tulburată de atacuri. Tătarii și turcii au încercat de multe ori să cucerească satele și orașele, furând, distrugând și arzând tot ce le stătea în cale.

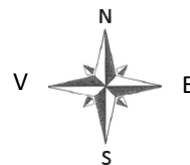
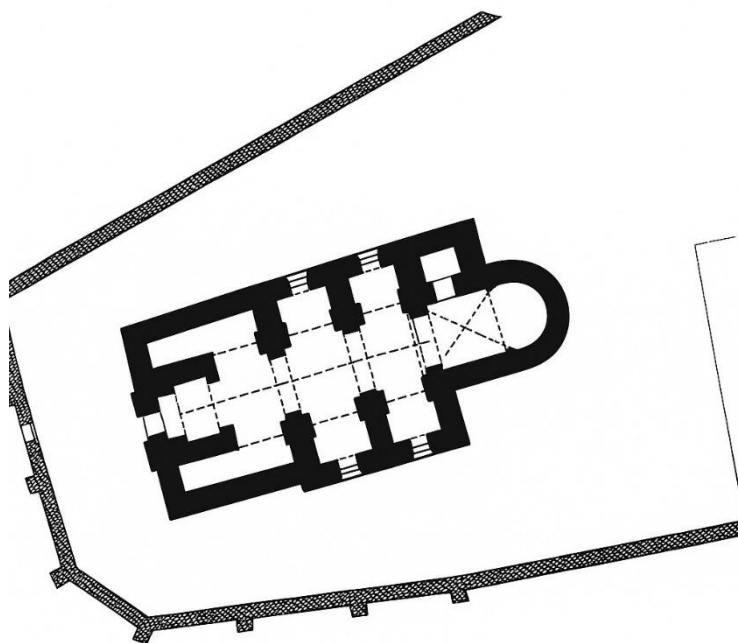
După mai multe atacuri, s-au gândit să își întărească bisericile, ridicând *ziduri* înalte în jurul lor și *turnuri* mărețe cu *guri de tragere* și *drumuri de strajă*.

În interiorul acestor ziduri, oamenii se adăposteau în timpul *asediilor*, împreună cu

animalele, mâncarea și bunurile de valoare. Când atacatorii încercau să pătrundă, sătenii se apărau, aruncând apă fiartă, smoală, pietre și chiar stupi plini cu albine!

Astăzi, multe dintre aceste biserici fortificate încă există și pot fi vizitate, păstrând istoria și poveștile acelor vremuri.

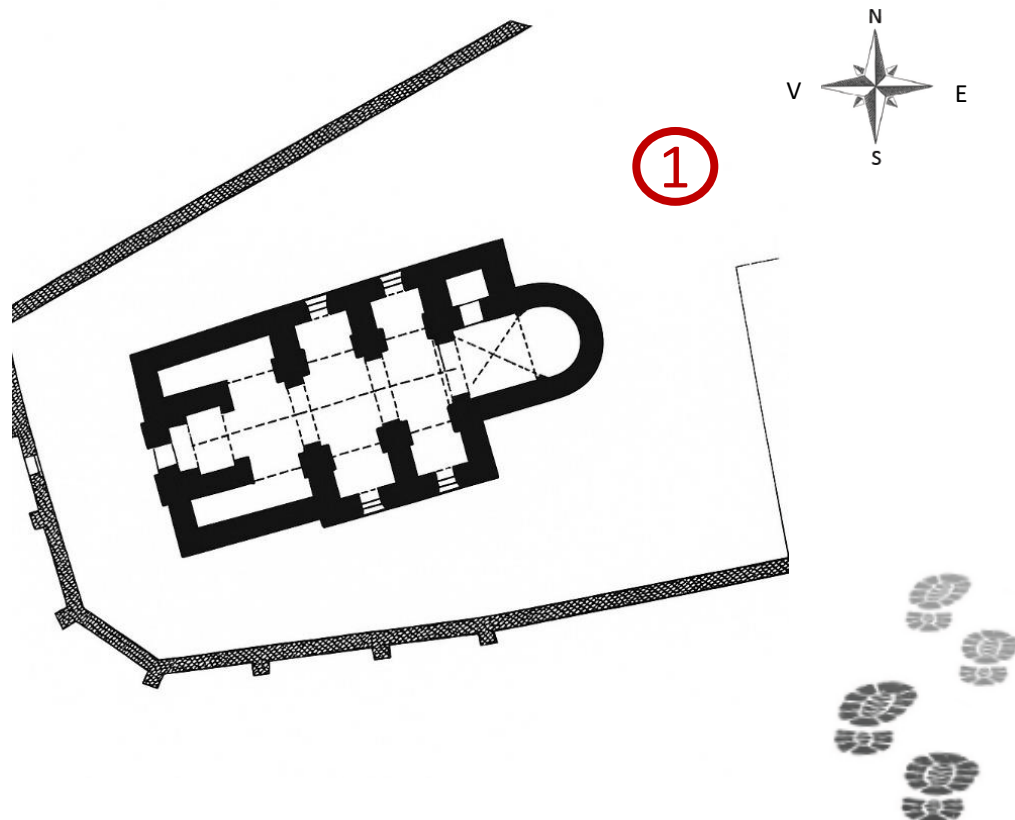
Ce avem de descoperit în Toarcla?

Această hartă vă va ajuta
să vă orientați în funcție
de punctele cardinale:

Satul **Toarcla** era deja un domeniu liber al regatului Ungariei în secolul al XIII-lea! Aici s-a construit o **biserică romanică cu trei nave** în jurul anului **1280**, iar unele părți ale clădirii ne ajută și azi să-i ghicim vârsta!

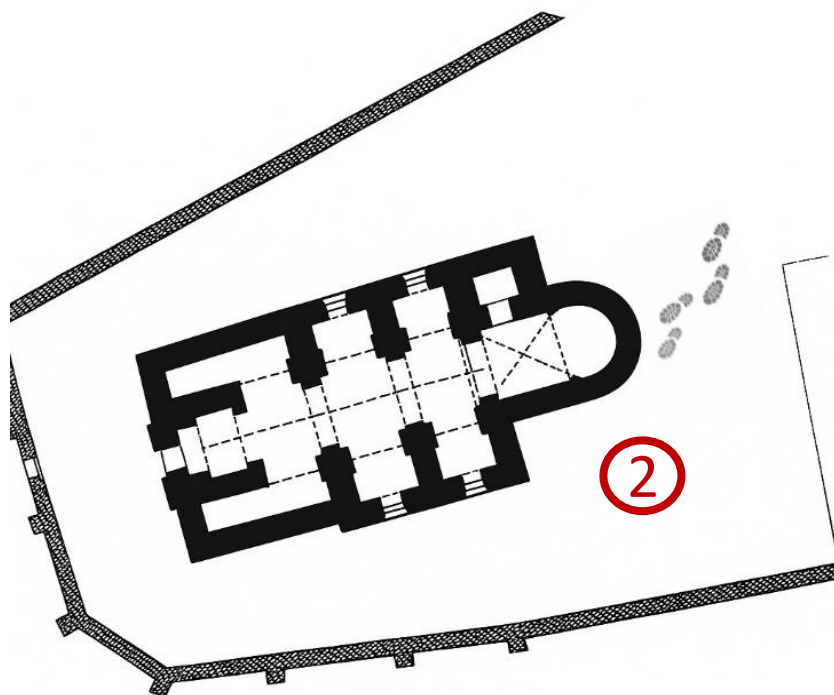
Începem traseul nostru în dreptul porții de intrare în incintă, în partea estică a ansamblului.

Din ce material este construit zidul de fortificație?

Zidul de fortificație de forma ovală înconjoară biserica și este un exemplu tipic de fortificație a unei biserici romane! Acesta era mult mai înalt și prevăzut cu guri de tragere.

Pășiți acum prin partea stângă a bisericii și opriți-vă în dreptul unei nișe în peretele lateral.

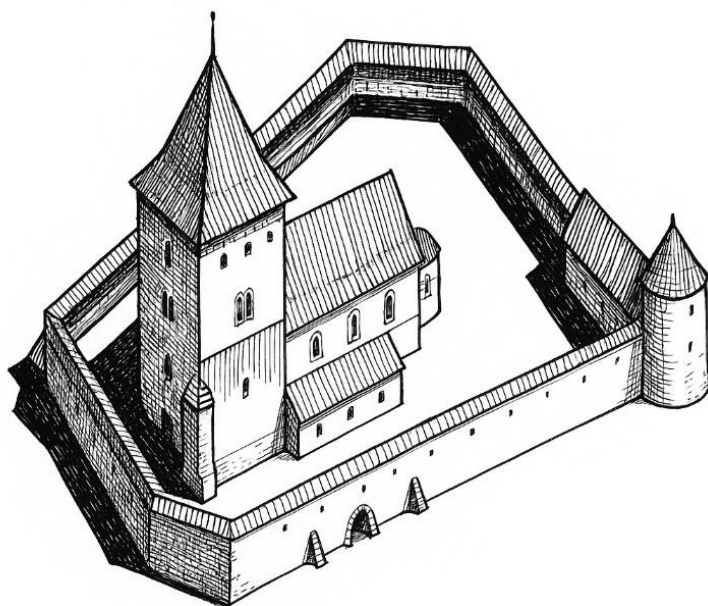

Desenați aici forma nișei din peretele lateral

Tipul acesta de **nișă absidală** este tipic pentru bisericile romanice de secol XIII. Forma este una de tranziție de la cele rotunde spre cele cu închideri drepte.

Căutați locul în care se afla turnul circular din schița de mai jos.

De ce credeți că turnul din imagine a fost amplasat în exteriorul zidurilor?

Nu aveau
loc înăuntru

Arăta mai
bine afară

Puteau apăra mai
bine baza zidurilor

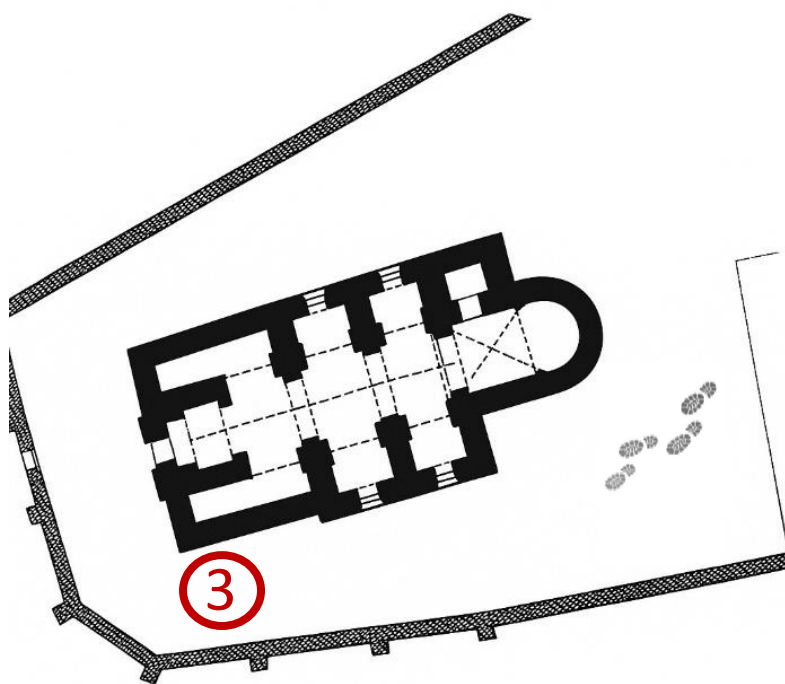
Materialele turnului, îndată ce acesta și-a pierdut funcția defensivă, au fost reutilizate pentru a construi școala, foarte importantă pentru sași.

Îndepărtați-vă puțin de zidurile bisericii, pășind mai aproape de zidul de fortificație.

Câte ferestre rotunjite puteți observa?

Continuați traseul spre turnul bisericii sau turnul de vest. Opriți-vă pe latura de SV

Dacă ai fi fost paznic al turnului ce ai fi putut vedea de la ultimul nivel al acestuia?

Ferestrele gemene, rotunde sunt o altă caracteristică a bazilicilor romanice din secolul al XIII-lea.

Ocoliți turnul până în dreptul intrării sub forma de portal.

Priviți portalul turnului frumos încadrat în arcade. Și acesta este caracteristic bazilicilor romanice de secol XIII.

Câte arcade puteți număra?

Oare îl puteți desena mai jos? Este foarte valoros!

De ce credeți că turnul era mai înalt decât restul bisericii?

Turnul este construit din piatră brută, are colțuri întărite și mai multe etaje, accesibile prin scări înguste în interiorul zidurilor. Unele scări duc spre o galerie deasupra intrării, iar altele spre nivelurile superioare.

Priviți în sus spre ultimul nivel al turnului și deplasați-vă în stânga și dreapta intrării în turn.

Pe câte laturi ale turnului puteți observa ferestrele gemene, tipice stilului romanic?

Turnul bisericii a fost înălțat și prevăzut cu un drum de strajă.

Ce credeți că înseamnă drum de strajă? (bifați toate variantele corecte)

☐

Loc pentru paznicul turnului

☐

Balcon din lemn pentru vizitatori

☐

Drum pentru străjerul cetății

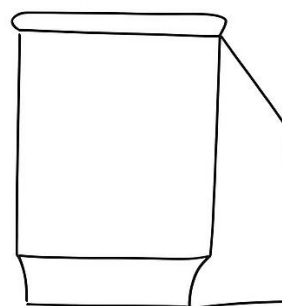
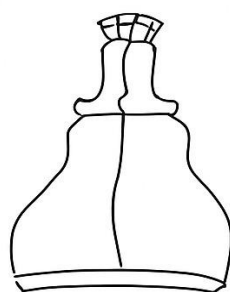
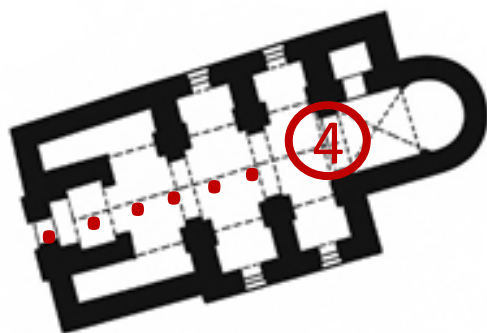
În stânga și dreapta turnului sunt două construcții care flanchează primele etaje ale acestuia.

Aici erau spații de depozitare în vremurile grele, când biserica fortificată se afla sub asediu.

Ce tip de țiglă observați pe acoperișul acestor construcții?

☐☐☐

Intrați acum în biserică și înaintați până în zona altarului. Opriți-vă cu fața spre altar și priviți spre stânga unde se află amvonul.

Din **amvon**, preotul (bărbat sau femeie) citește Evanghelia. Da, ați citit bine: în biserica evanghelică, preoții pot fi și femei.

Cum urca preotul în amvon pentru a ține predica?

Sărea în el

Pe scări

Nu urca în amvon

Întoarceți privirea spre altarul în stilul barocului târziu.

Ce culoare au ornamentele altarului?

alb

vernil

auriu

Întoarceți-vă acum cu spatele la altar. În stânga și dreapta acestuia observați două bănci cu spătar înalt.

Câte persoane încap în cele două bănci?

Aceste bănci se numesc strane și aici stăteau cele mai importante persoane din comunitate. Sunt piese de mobilier foarte valoroase și frumos ornamentate.

Priviți acum spre partea dreaptă și observați o ușă.

Ce se află oare în spatele acesteia?

O încăpere

Curtea

Un depozit

Sacristia era loc de refugiu temporar, pe timp de asediu; loc de păstrat obiectele de valoare ale comunității și locul în care preotul se pregătea pentru slujbă.

Priviți acum spre rândurile de bănci pe care stau sătenii în timpul slujbei. O parte sunt cu spătare, majoritatea fără spătare.

Băncile fără spătare erau rezervate femeilor măritate al căror port tradițional bogat (îmbrăcăminte) necesita lipsa spătarelor.

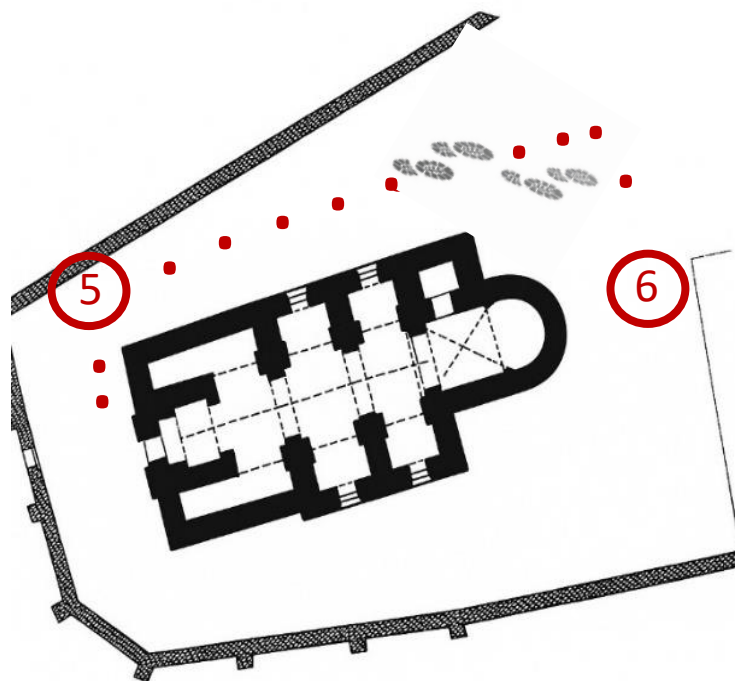
Câte rânduri de bănci fără spătare (stanga + dreapta) puteți număra?

În bisericile fortificate, locurile în care stăteau oamenii nu erau alese la întâmplare — ba chiar reflectau foarte clar ordinea socială din comunitate. Bărbații stăteau separat de femei, iar tinerii ocupau locurile de la etaj.

Pășiți printre rândurile de bănci până în mijlocul bisericii. Priviți orga.

Câte tuburi mici puteți număra?

leșiți din biserică și pășiți în curtea acesteia. Deplasați-vă spre dreapta, în sensul acelor de ceasornic.

Am ajuns din nou în punctul din care am pornit în micul nostru traseu de explorare. Vedeți clădirea fostei școli.

Preotul era și învățător, iar limba de predare în școli a fost latina, până târziu în secolul al XVIII-lea.

Credeți că mergeau cu drag la școală copiii în vremurile acelea?

Cu siguranță!

Cred ca da

Poate puțin mai mult ca azi

Nu cred

Ați răspuns la toate întrebările quiz-ului nostru.

FELICITĂRI!

Tocmai v-ați îmbogățit cu
o nouă experiență!

Sperăm că v-a plăcut quiz-ul
nostru și vă invităm să
descoperiți
și alte biserici fortificate din
Transilvania.
Vă așteptăm și în alte
locuri cu drag și cu experiențe
noi!

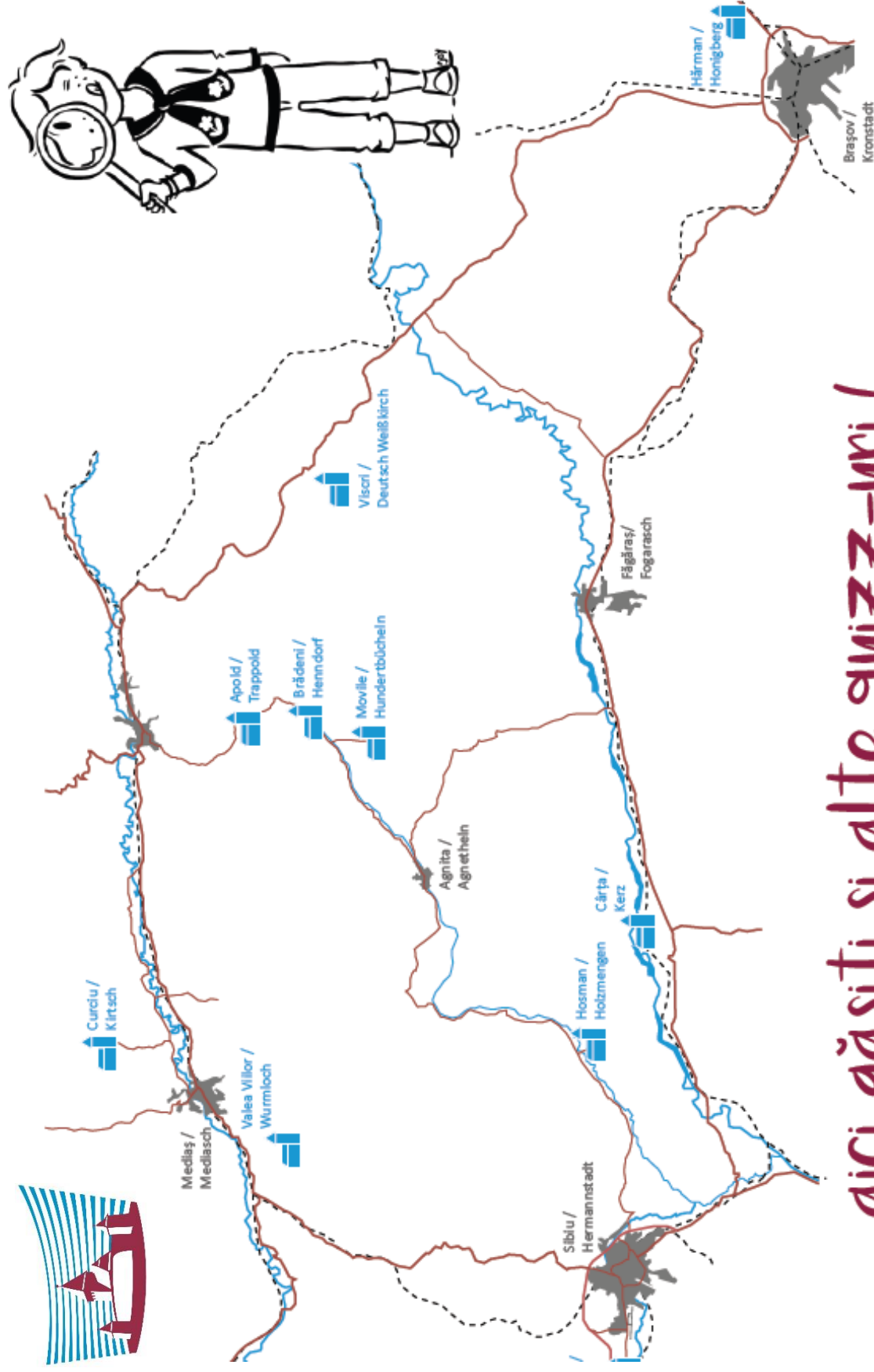

Notițe, schițe și impresii

Notițe, schițe și impresii

... aici găsiți și alte quiz-uri !